

Vianoce sú už blízko

Pri predvianočnej generálnej audiencii v stredu 22. decembra sa Svätý Otec František prihovoral pútnikom v Aule Pavla VI. v katechéze o zmysle Vianoc.

22.12.2021

Drahí bratia a sestry, dobrý deň!

Dnes, len pár dní pred Vianocami, by som si chcel spolu s vami pripomenúť udalosť, ktorú dejiny nemôžu nechať bokom: narodenie Ježiša.

Aby splnili nariadenie cisára Augusta, podľa ktorého sa mali zaregistrovať na matrike v meste svojho pôvodu, sa Jozef a Mária vyberú z Nazareta do Betlehema. Hneď po príchode rýchlo hľadajú ubytovanie, pretože pôrod je na spadnutie, no žiaľ žiadne nenájdu, a tak je Mária nútená porodiť v maštali (porov. Lk 2,1-7).

Zamyslime sa: Stvoriteľ vesmíru... Jemu nebolo dané miesto, kde by sa narodil! Možno to bola anticipácia toho, čo hovorí evanjelista Ján: «Prišiel do svojho vlastného, a vlastní ho neprijali» (1,11); a toho, čo povie sám Ježiš: «Líšky majú svoje skrýše a nebeské vtáky hniezda, ale Syn človeka nemá kde hlavu skloniť» (Lk 9,58).

Bol to anjel, kto oznámil Ježišovo narodenie, a to pokorným pastierom. A bola to hviezda, ktorá ukázala mudrcom cestu do Betlehema (porov.

Mt 2,1.9-10). Anjel je Boží posol. Hviezda nám pripomína, že Boh stvoril svetlo (Gn 1,3) a že Dieťa bude „svetlom sveta“, ako on sám seba definuje (porov. Jn 8,12.46), «pravé svetlo, ktoré osvecuje každého človeka» (Jn 1,9), ktoré «vo tmách svieti, a tmy ho neprijali» (v. 5).

Pastieri stelesňujú chudobných Izraela, pokorných ľudí, ktorí vnútorne žijú s vedomím vlastnej nedostatočnosti, a práve preto dôverujú Bohu viac než ostatní. Sú to oni, kto ako prví vidia Božieho Syna, ktorý sa stal človekom, a toto stretnutie ich hlboko mení.

Evanjelium poznamenáva, že sa vrátili «oslavujúc a chváliac Boha za všetko, čo počuli a videli» (Lk 2,20).

Okolo novonarodeného Ježiša sú aj mudrci (porov. Mt 2,1-12). Evanjeliá nám nehovoria, že by to boli králi, ani ich počet, ani ich mená. S istotou vieme len to, že sa z ďalekej krajiny

na Východe (môžeme myslieť na Babylóniu, Arábiu alebo vtedajšiu Perziu) vydali na cestu hľadať židovského kráľa, ktorého vo svojich srdciach stotožňujú s Bohom, pretože hovoria, že sa mu chcú klaňať. Mudrci predstavujú pohanské národy, osobitne všetkých tých, ktorí počas stáročí hľadajú Boha a vydávajú sa na cestu, aby ho našli. Predstavujú aj bohatých a mocných, avšak len tých, ktorí nie sú otrokmi vlastníctva, ktorí nie sú opantaní vecami, o ktorých si myslia, že ich vlastnia.

Posolstvo evanjelií je jasné: Ježišovo narodenie je univerzálna udalosť, ktorá sa týka všetkých ľudí.

Drahí bratia a sestry, jedine *pokora je cesta*, ktorá nás vedie k Bohu, a zároveň, práve preto, že nás vedie k nemu, nás vedie aj k podstate života, k jeho pravému zmyslu, k

najspolahlivejšiemu dôvodu, prečo sa oplatí ho žiť.

Iba pokora nás roztvára skúsenosti pravdy, skutočnej radosti, poznania, ktoré sa ráta. Bez pokory sme „odrezaní mimo“, odrezaní od pochopenia Boha, od pochopenia seba samých. Je potrebné byť pokorným, aby sme pochopili seba samých, a ešte viac pre pochopenie Boha. Mudrci mohli byť i veľkí podľa logiky sveta, no oni sa urobili maličkými, pokornými, a práve preto dokážu nájsť Ježiša a rozpoznať ho. Akceptujú pokoru hľadania, vydania sa na cestu, pýtania sa, riskovania, robenia chýb...

Každý človek je v hĺbke svojho srdca povolaný hľadať Boha: my všetci máme ten nepokoj a našou úlohou nie je tento nepokoj stlmiť, ale nechať ho rásť, pretože je to nepokoj hľadania Boha; a vďaka milosti jeho samého ho môže nájsť. Osvojme si

modlitbu svätého Anzelma
(1033-1109): „Pane, nauč ma hľadať
ťa. Ukáž sa, keď ťa hľadám. Nemôžem
ťa hľadať, ak ma to nenaučíš, ani ťa
nájsť, ak sa neukážeš. Nech ťa
hľadám tým, že po tebe túžim, a nech
túžim po tebe tým, že ťa hľadám!
Nech ťa nájdem, keď ťa hľadám, a
nech ťa milujem, keď ťa nájdem!“
(*Proslogion*, 1).

Drahí bratia a sestry, chcel by som
pozvať všetkých mužov a ženy do
betlehemskej jaskynky, aby adorovali
Božieho Syna, ktorý sa stal človekom.
Každý z nás nech pristúpi k
jasličkám, ktoré nájde vo svojom
dome, v kostole alebo na inom
mieste, a pokúsi sa urobiť akt
adorácie vo svojom vnútri: „Verím,
že ty si Boh, že toto dieťa je Boh.
Prosím, daj mi milosť pokory, aby
som to mohol pochopiť.“

Do prvého radu v prístupe k
jasličkám a v modlitbe by som chcel

postaviť *chudobných*, ktorých - ako nabádal svätý Pavol VI. - «musíme milovať, pretože sú istým spôsobom sviatosťou Krista; s nimi - hladnými, smädnými, vyhnanými, nahými, chorými, uväznenými - sa chcel mysticky stotožniť. Musíme im pomáhať, musíme s nimi trpieť a musíme ich aj nasledovať, pretože chudoba je najistejšia cesta k plnému vlastníctvu Božieho kráľovstva» (*Homília*, 1. mája 1969).

Preto si musíme vyprosovať pokoru ako milosť: Pane, nech nie som pyšný, nech si nechcem vystačiť sám, nech si nenamýšľam, že ja som stred vesmíru. Urob ma pokorným. Daj mi milosť pokory. A s touto pokorou nech ťa môžem nájsť. Je to jediná cesta, bez pokory nenájdeme Boha nikdy: nájdeme nás samých. Pretože človek, ktorý nemá pokoru, nemá pred sebou horizont, má iba zrkadlo: hľadá na seba samého. Prosme Pána, aby rozbil zrkadlo a mohli sme

hľadiť ďalej, na horizont, kde je On.
Ale toto musí urobiť On: dať nám
milosť a radosť pokory, aby sme
mohli ísť po tejto ceste.

A potom, bratia a sestry, by som chcel
sprevádzať do Betlehema, tak ako
hviezda sprevádzala mudrcov,
všetkých tých, ktorí nemajú
vnútorný náboženský nepokoj, ktorí
sa nezamýšľajú nad otázkou Boha,
alebo dokonca bojujú proti
náboženstvu, všetkých tých, ktorí sú
nesprávne nazývaní ateistami. Chcel
by som im zopakovať posolstvo
Druhého vatikánskeho koncilu:
«Cirkev tvrdí, že uznávať Boha vôbec
nie je v rozpore s dôstojnosťou
človeka, lebo táto dôstojnosť má
práve v Bohu svoj základ a završenie.
[...] Cirkev veľmi dobre vie, že jej
posolstvo je v súlade s najskrytejšími
túžbami ľudského srdca» (*Gaudium et
spes*, 21).

Nesme si cestou domov želanie anjelov: «Pokoj na zemi ľuďom, ktorých miluje». A vždy majme na pamäti: «Nie my sme milovali Boha, ale on miloval nás [...]. On prvý miloval nás» (1 Jn 4,10.19), on nás hľadal. Na toto nezabudnime.

Toto je dôvod našej radosti: sme milovaní, sme vyhľadávaní, Pán nás hľadá, aby nás našiel, aby nás ešte viac miloval. Toto je dôvod radosti: vedieť, že sme boli milovaní bez akejkoľvek zásluhy, že nás Boh vždy predchádza v láske, v láske takej konkrétnej, že sa stala telom a prišla prebývať medzi nás, v tom Dieťati, ktoré vidíme v jasličkách. Táto láska má meno a tvár: Ježiš je meno a tvár lásky, ktorá je základom našej radosti.

Bratia a sestry, prajem vám radostné Vianoce, požehnané a sväté. A chcel by som, aby - áno, zaiste tu budú vinše, rodinné stretnutia, toto je vždy

nádherne – ale nech je tu tiež
vedomie, že Boh prichádza „kvôli
mne“. Každý nech to povie: Boh
prichádza pre mňa. [Nech je tu]
vedomie, že na hľadanie Boha, na
nájdenie Boha, na prijatie Boha treba
pokoru: vnímať s pokorou tú milosť
rozbitia zrkadla márnosti, pýchy,
zahľadenosti do seba. Hľadáme na
Ježiša, hľadáme na horizont, hľadáme
na Boha, ktorý prichádza k nám a
ktorý sa dotýka srdca tým
nepokojom, ktorý nás privádza k
nádeji. Radostné a požehnané
Vianoce!

(Preklad: Slovenská redakcia VR)